

PROTOKÓŁ KONTROLI

Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Markowa z kontroli Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Markowej, którego kierownikiem jest Cecylia Cwynar.

Kontrolę przeprowadzono realizując Plan Pracy Komisji Rewizyjnej przyjęty dnia 7 lutego 2011 roku.

Kontrolę prowadził Zespół Kontrolny Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Markowa w składzie:

- 1) Piotr Sagan – przewodniczący,
- 2) Andrzej Bytnar – członek,
- 3) Edward Kilian – członek.

Działając na podstawie upoważnienia do przeprowadzenia kontroli z dnia 9 listopada 2011 roku, w okresie 14 listopada 2011 roku kontrolą objęto następujący zakres - „**Zapoznanie się z działalnością GOPS – zakres zadań własnych gminy**”.

W wyniku powyższych czynności zespół kontrolujący dokonał następujących ustaleń:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje dwie ustawy zasadnicze: ustawę o świadczeniach rodzinnych i ustawę o pomocy społecznej.

W zakresie ustawy o pomocy społecznej zatrudnionych jest trzech pracowników, którzy podzieleni są w następujący sposób: 1 pracownik jest na Markową, a dwóch na Husów i Tarnawkę. Etaty te są płatne w 70% z zadań własnych gminy. W tym roku GOPS dostał pół etatu ze środków unijnych, jest to etat dodatkowy. Pracownik ten realizuje różne środowiska. Oprócz tego jest jeszcze kierownik GOPS i księgowa. Jeżeli chodzi o świadczenia rodzinne zatrudniona jest jedna osoba, natomiast w okresie naboru wniosków zatrudniany jest zazwyczaj na umowę zlecenie dodatkowy pracownik. 3% ze świadczeń rodzinnych jest przeznaczane na obsługę. Jest jeszcze trzy opiekunki środowiskowe, z czego dwie jest na pół etatu, a jedna na $\frac{3}{4}$ etatu. Opiekunki te są opłacane ze środków własnych gminy. Oprócz tego są jeszcze pomoce sąsiedzkie. Są one zatrudniane na umowę zlecenie na kwotę ok. 500,- zł miesięcznie brutto. Stanowi to również środki własne gminy. Unika się w ten sposób umieszczania osób w Domach Opieki Społecznej, bądź zatrudniania opiekunki. Jest jeszcze zatrudniona na umowę zlecenie pani psycholog, na kwotę 500,- zł miesięcznie. Jeżeli chodzi o zatrudnienie ogółem, nie ma możliwości zatrudniać osób dowolnych, ponieważ każda osoba musi mieć do tej pracy odpowiednie wykształcenie.

Od stycznia 2012 roku, GOPS będzie realizował nową ustawę o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej. Wcześniej realizowały to powiaty. W chwili obecnej zostało to scedowane na gminy, jednak środki za tym nie idą żadne. W związku z tym, będzie konieczność zatrudnienia asystenta rodziny, będzie to pracownik w zastępstwie za kuratorów sądowych.

Pracownik taki będzie miał pod opieką rodziny, które mają problemy wychowawcze, które będą zagrożone odebraniem dzieci itp. Pani Cecylia Cwynar myśli o tym, żeby zatrudnić taką osobę na pół etatu na umowę zlecenie. Musi to być osoba z odpowiednim wykształceniem.

Zakres zadań własnych:

1. Realizowany jest program - dożywianie dzieci w szkołach. Jest on tak skonstruowany, że 40% stanowią środki gminne, natomiast 60% stanowią dotacje. W tym roku do III kwartału była to kwota 139.944,- zł. W tym środki własne stanowiły 41.349,- zł, a środki z dotacji wynosiły 98.595,- zł. Liczba objętych programem wynosi 408 osób, realizowane jest dożywianie oraz zasiłki celowe na żywność (zasiłki celowe na żywność realizowane w tym programie ratują budżet własnych zasiłków celowych) Zasiłki te mogą być przyznawane rodzinom na takich samych zasadach jak zasiłki celowe. Kryterium stanowi 526,- zł. Zasiłki te przyznawane są na wniosek. Ze względu na konstrukcję budżetów płatności z dotacji uruchamiane są po wakacjach, na początku roku idą środki własne i realizowane jest tylko dożywianie. Natomiast po wakacjach są uruchamiane zasiłki celowe na żywność, jest to bardzo duża pomoc dla rodzin. Rozliczenia zasiłków polegają na wystawieniu przez ZEAP0 noty obciążeniowej za dzieci, które korzystają z tego programu w Markowej i Husowie. Dożywiane są również dzieci w szkołach na Wysokiej, w Łańcucie, w Rzeszowie i innych, tam gdzie uczęszczają dzieci z Gminy Markowa. Placówki te przysyłają faktury do GOPS – u i na tej podstawie wykonuje się płatności. Dotacje do tego programu są przyznawane bez problemu, ponieważ na początku bardzo dobrze zostały wyposażone kuchnie i wszystkie gotują posiłki gorące, na co w tej chwili kładzie się nacisk. W kwocie zasiłku mieszczą się koszty wsadu do kotła, nie płaci się za przewóz i za przygotowanie posiłku. Jeżeli chodzi o działanie tego programu, to wcześniej były problemy, że posiłki były za małe, że były za zimne, bądź że dzieci to wyrzucały. Jednak w chwili obecnej nie ma większych zastrzeżeń co do jego działania. W programie tym, jest teraz możliwość wprowadzenia możliwości, że niektóre osoby mogą mieć płacony posiłek w szkole bez względu na dochód i bez względu na przyczyny. Polega to na tym, że jeżeli jest tzw. dziecko głodne w szkole i nauczyciel lub rodzic zgłosi się do dyrektora i dyrektor bądź pedagog zadecydują, że jest taka konieczność to można za ten posiłek zapłacić. GOPS wówczas dostaje tylko fakturę. W takim przypadku nie przeprowadza się wywiadu, ani nie wystawia się decyzji. W taki sposób jest dożywiane 66 dzieci. Stanowi to kwotę na koniec III kwartału 51.120,- zł. Natomiast w normalnym przypadku przeprowadza się wywiad. Następnie jeżeli spełnione zostaną kryteria dochodowe wystawiana jest decyzja o przyznaniu pomocy. Maksymalnie postępowanie trwa do jednego miesiąca. W sytuacjach dramatycznych do 2 dni.

2. Zasiłki stałe, w tym roku korzysta z tego 15 osób. Stanowi to kwotę na koniec III kwartału 34.394,- zł. Są to zadania własne, ale dotowane. W tym roku gmina musiała dołożyć 20% udziału własnego. Zasiłki stałe należą się takim osobom, które mają niepełnosprawność co najmniej umiarkowaną i dochód poniżej kryterium, bądź są bez dochodu.

3. Zasiłki okresowe również są zadaniem własnym dotowanym. Skorzystało z tych zasiłków 44 rodzin. Stanowi to kwotę na koniec III kwartału 40.303,- zł. Przy zasiłkach okresowych na razie nie był wymagany wkład własny gminy. Przy tych zasiłkach ustawa określa tzw. kryterium dochodowe dla osoby w rodzinie. Wynosi ono 351,- zł na osobę w rodzinie. Jeżeli rodzina nie uzyskuje dochodów takich dla których kryterium to byłoby

zapewnione dla każdej osoby, a przy tym występują przyczyny przyznania pomocy, wówczas można się zwrócić do GOPS – u z wnioskiem o pomoc na zasiłek okresowy. W tym momencie jest wypłacane 50% kosztów.

4. Zadaniem własnym są również usługi opiekuńcze. Jest osiem osób, które mają przyznaną tą formę pomocy. Są to osoby, u których są opiekunki. Za pół roku stanowi to kwotę 36.284,- zł.

5. Zasiłki celowe - skorzystało do półrocza 99 rodzin. Stanowiło to kwotę 43.530,- zł. Zasiłki celowe są przeznaczane na konkretne rzeczy np. na koszty leczenia, na opał, doposażenie dzieci do szkół, na bieżące opłaty itp. Stanowią one niewielkie kwoty, średnio 200,- zł. Zwykle wypłacane są w formie pieniężnej, ale nie wszystkim osobom. Zasiłki te udzielane są na wniosek. Wyjątek stanowią sytuacje, gdzie pomoc społeczna jest konieczna, a ktoś z różnych względów takiego wniosku nie złoży.

6. Największym kosztem są opłaty za pobyt osób w Domach Opieki Społecznej. Na początku roku było to 11 osób, 2 osoby zmarło ale są już dwa następne wnioski. Stanowi to kwotę 96.080,- zł. Na opłatę za pobyt w Domach Opieki Społecznej składa się 70% emerytury, natomiast resztę stanowi wkład własny gminy. Mniej więcej gmina płaci za pobyt jednej osoby ok. 1.800,- zł za miesiąc. Poza tym jest jeszcze umieszczone 4 dzieci. Są one umieszczane na wniosek sądu(dzieci te są niepełnosprawne, w związku z tym umieszczane są w Domach Opieki ponieważ nie mogą być umieszczane w Domach Dziecka).

7. Ze środków własnych gminy, pokrywa się również koszty utrzymania klubu seniora. Na uruchomienie tego klubu zostało przeznaczone 7.000,- zł., klub działa od ubiegłego roku, pani, która zajmuje się prowadzeniem tego klubu otrzymuje 500,- zł brutto. Pracuje ona na umowę zlecenie. Oprócz tego kosztem są produkty żywnościowe. Na tą chwilę lokal jest używany bezpłatnie. Korzysta z niego ok. 12 osób. Pani Ewa Bar obiecała, że w następnym roku napisze jakiś program mający na celu doposażenie klubu.

8. GOPS opłaca również składki na ubezpieczenie społeczne, od osób, które pobierają świadczenia pielęgnacyjne i nie mają możliwości ubezpieczenia się w innych formach ubezpieczenia. Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłaca się również od świadczeń pielęgnacyjnych, jednak nie wszystkich tylko niektórych. Są opłacane od zasiłków stałych. Od tego roku gmina musi dokładać 20% do tych składek. Na koniec półrocza kwota na ubezpieczenie zdrowotne wynosiła – 1.810,- zł (to jest od zasiłków stałych), natomiast od świadczeń pielęgnacyjnych składka wynosi 3.251,- zł (ubezpieczenie społeczne).

9. Zadaniem własnym gminy, jest również część wynagrodzenia pracowników GOPS – u. 70% płaci gmina, 30% płaci Urząd Wojewódzki. GOPS nie płaci czynszu za wynajem lokali, ale płaci podatek. Przez ostatnie trzy lata były dokładane z Urzędu Wojewódzkiego dodatki dla pracownika socjalnego, który pracuje w terenie. Wypłacane są również ryczałty dla pracowników, ekwiwalenty za ubrania, szkolenia, czy delegacje.

10. GOPS realizuje również dostarczanie żywności najbardziej potrzebującym, we współpracy z Bankiem Żywności. Produkty przywożone są na własny koszt, opłaca się 4% wartości produktów.

W ramach czynności kontrolnych przyjęto wyjaśnienia:

1. Cecylia Cwynar – Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Markowej.

Wnioski i zalecenia:

Ogółem 70% środków z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest przeznaczanych na Husów i Tarnawkę, a 30% na Markową.

Pomoc przyznawana jest na wniosek, po przeprowadzeniu wywiadu i spełnieniu wszystkich określonych w ustawie przesłanek. Z reguły są to osoby, które korzystają z tej pomocy od dłuższego czasu. Rodziny te mają również zwykle problemy wychowawcze z dziećmi, problemy związane z prowadzeniem domu, bezrobocie, wielodzietność itp.

Sytuacja lokalowa Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest trudna, w szczególności jeżeli chodzi o przyjmowanie petentów, nie ma również możliwości dojścia dla osób niepełnosprawnych. Mimo wykonania projektu remontu i przeznaczenia dla GOPS-u budynku po ekipie, ze względu na wysokie koszty nie będzie on realizowany w najbliższej przyszłości. Rozwiązaniem doraźnym mogłaby być reorganizacja czy zamiana pomieszczeń w urzędzie tak by wygospodarować przynajmniej jedno pomieszczenie zapewniające prywatność szczególnie przy wypełnianiu wywiadów środowiskowych.

Nałożenie na Gminy nowej ustawy ,za która nie idą środki finansowe, skutkować będzie nowym obciążeniem dla budżetu Gminy.

Likwidacja punktu kasowego w Urzędzie Gminy wiąże się dla GOPS z problemem wypłacania zasiłków bo wiele osób odbierało je dotychczas w kasie, będzie potrzeba uruchomienia i zorganizowania punktu wypłacania u siebie, co wiąże się z kosztami.

Zasiłki stałe będą dla GOPS stanowić wydatki rosnące, ze względu że wiele osób pracuje na czarno, nie płaci składek i nie będą mieć świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

Część składową niniejszego protokołu stanowią następujące załączniki:

- decyzja w sprawie przyznania pomocy społecznej w formie zasiłku okresowego z powodu niepełnosprawności,
- decyzja w sprawie przyznania na zasiłek celowy,
- decyzja w sprawie przyznania pomocy w formie posiłku.

Protokół kontroli sporządzono w 5 jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden doręczono kierownikowi jednostki kontrolowanej.

Kontrolowany nie wnosi żadnych zastrzeżeń do protokołu.

Pouczono kierownika jednostki kontrolowanej o możliwości zgłoszenia w terminie 7 dni od podpisania protokołu pisemnych wyjaśnień, co do zawartych w protokole ustaleń.

Protokół zawiera 5 ponumerowanych stron.

Podpisy osób przeprowadzających kontrolę:

1. *Wojciech Zolter*
2. *Bytner Andrzej*
3. *JK*

..... *Melice 17.11.2017*

(Miejscowość, data)

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Markowej

..... *Cecylia Dwynar*

(podpis kierownika jednostki kontrolowanej)